

Univerzita Karlova	6479
Vytvořeno: 21.02.2022 v 09:05:14	Odbor vV
Čj.: UKLFP/514965/2021-12	Zprac.
Č.dop.: RR133242740CZ	
Listů: 3 Příloh: 1	
Druh: písemné	

U K L F P 1 0 0 3 2 2 2 1 4 0

■ DEPARTMENT OF PATHOLOGY
AND LABORATORY MEDICINE

School of Medicine
University of Louisville
Louisville, Kentucky 40292
Office: 502-852-5341
Fax: 502-852-8299

14.2.2022

Posudek

Endometrióza jako ženská sexuální dysfunkce

Endometrióza představuje závažné onemocnění, které je sice známé již od roku 1860, ale i přes velice intenzivní výzkum stále představuje neřešitelný problém jak pro pacientky, tak i pro současnou medicínu. Jedná se o nejčastější gynekologickou nemoc v reprodukčním věku žen a odhaduje se, že touto chorobou trpí po světě více než 200 miliónů žen. Endometrióza je dnes, zřejmě právem, považována za chorobu způsobenou jak dysregulací endokrinního, tak i imunitního systému. I tak ale nevíme, jestli nalezené problémy či změny imunitního a/nebo endokrinního systému jsou zodpovědné za vznik endometriózy nebo naopak jejím následkem. Navíc imunitní systém velmi často pracuje společně s centrálním nervovým systémem, což je aspekt při studii endometriózy bohužel převážně přehlížený. V každém případě se jedná o problematiku, která je jak z vědeckého, tak i medicínského hlediska plně aktuální a důležitá.

Habilitační práce dr. Fialy se snaží propojit oba trendy, tj. spojit samotný medicínsko-biologický výzkum s pohledem psychologa a sexuologa. To samo o sobě představuje skutečně inovativní přístup k celé problematice a činí habilitační práci velmi zajímavou.

Experimentální či spíše biologická část předložené habilitační práce se zaměřuje na otázku endometriózy a markerů vhodných pro diagnózu a případnou přesnější léčbu. Studie vychází z oprávněného předpokladu, že jednoduchý, optimálně krevní, test pro dostatečně specifický biomarker by představoval důležitý mezník jak pro včasnou diagnózu, tak i pro následnou léčbu této choroby.

Studie se zaměřila zejména na markery CA-125 a CA-19-9. Ty jsou považovány za pravděpodobně nejnadějnější biomarkery, a to jak pro přímou neinvazní diagnózu, tak i pro odhad závažnosti choroby či pro přesné a včasné odlišení endometriózy a nádorového onemocnění. I když se tyto markery zatím nedostaly do klinické praxe, celá řada studií

UNIVERSITY of LOUISVILLE

Health Sciences Center

■ DEPARTMENT OF PATHOLOGY
AND LABORATORY MEDICINE

School of Medicine
University of Louisville
Louisville, Kentucky 40292

Office: 502-852-5341

Fax: 502-852-8299

poukázala na významnou korelaci, a to zejména pokud jsou použity v rámci meta-analýzy. Další studie potom poukázaly na to, že i když senzitivita a specificita těchto markerů zatím není plně uspokojivá, pokud je koreluje i s některými dalšími znaky, specificita se významně zvyšuje.

Této skutečnosti si je dobře vědom i autor překládané práce a proto doplňuje studium výše uvedených markerů o plný hormonální profil včetně sexuálních hormonů vázajících globulin. Tím se výrazně zvyšuje kvalita celé studie a možnost dosáhnout klinicky důležité výsledky, protože podobné korelace jsou v literatuře velmi vzácné. Co se samotných experimentů týká, použitá metodika je standardní, velikost jednotlivých skupin odpovídající a zpracování dat velmi kvalitní, zejména pak nadstandardní použití statistických metod.

Výsledky jsou zajímavé - především zjištění zvýšené hladiny androgenu coby významného markeru patologie endometria má silný klinický potenciál. Neméně zajímavá, a to jak obecně, tak i klinicky, je nalezená korelace mezi CA-125, CA-19-9 a DHAES-S, neboť se jedná o první popsanou korelaci mezi DHAES a gynekologickými onko-markery. Nikterak nepřekvapuje, že tato data byla publikována v impaktovaných časopisech. Celková publikační aktivita je proto více než dostatečná pro habilitaci a jasně prokazuje autorovy znalosti a kvalitu jeho výzkumu.

Druhá část práce se zaměřila na prověření potenciální korelace mezi naměřenými biologickými hodnotami a symptomy sexuální disfunkce u pacientek s endometriózou. Autor k tomu využil celou řadu mezinárodně standardizovaných dotazníků. A právě v propojení biologicky naměřených dat, které jsou samy o sobě zajímavé) a pohledu sexuologa a psychiatra vidím největší inovaci předložené práce, protože právě tady autor tvůrčím způsobem spojil dvě profese a vznikla mimořádně zajímavý a neotřelý pohled na celou problematiku. Multidisciplinární přístup je v diagnostice i terapii jakékoliv choroby vzácný a pokud k němu vůbec dochází, bude výsledkem činnosti celých týmů. Dr. Fiala zde ukazuje, že vhodné propojení dvou na sebe nepřímo navazujících profesí může přinést zcela nové pohledy na zvolenou problematiku.

Drobné problémy se týkají spíše jednotlivostí. Některé použité markery nejsou ještě plně uvedeny do praxe zejména proto, že existují i určité pochyby o jejich specifitě. Určitě by neškodilo některé z těchto studií zmínit v diskuzi. Přivítal bych i větší počet referencí, jejichž relativně nižší počet překvapuje zejména pokud si uvědomíme, že autor předkládané práci byl aktivním spoluautorem řady přehledných prací, takže má k dispozici velký počet publikací s touto tematikou.

Rád bych také dodal, že jsem měl to potěšení s dr. Fialou několikrát spolupracovat na řadě publikací se společným tématem endometrióza a ve všech případech jsem se mohl seznámit s jeho hlubokými znalostmi této problematiky a s jeho mimořádnou profesionalitou.

Celkově je možné konstatovat, že předložená práce a její autor splňují veškeré formální i odborné podmínky a proto mohu tuto práci jednoznačně a bez jakýchkoliv pochyb doporučit k obhajobě a k udělení titulu docent.

Profesor Václav Větvicka, PhD